

וְדָאֵי הִיא הָאוֹת שְׁעֵלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים תְּלוּיִים בָּהּ. רֵאשִׁית שֶׁל אֶלֶף, סֵתֵר שֶׁל סוּד הַמַּחְשָׁבָה הָעֲלִיּוֹנָה. וְאוֹתָהּ הַתְּפֹשְׁטוֹת שֶׁל אוֹתוֹ רְקִיעַ עֲלִיּוֹן, הַכֹּל נִסְתָּר בְּאוֹתוֹ הָרֵאשׁ. בְּגִלְגַּל שְׁפִשְׁיּוּצֵאֵת א' מְרַקֵּיעַ הַזֶּה, בְּדַמּוֹת שֶׁל סוּד רֵאשׁ הַמַּחְשָׁבָה יוֹצֵאת. בְּאוֹתוֹ אֲמַצֵּעַ שֶׁל אֶלֶף פְּלוֹלִים בּוֹ שֵׁשׁ דְּרָגוֹת, סוּד שֶׁל כָּל הַחַיּוֹת הַנִּסְתָּרוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת [כ"א שְׁעוֹלוֹת] [כ"א שְׁתַּלּוּיּוֹת] מִתּוֹךְ הַמַּחְשָׁבָה.

אוֹר אֶחָד שְׁמַאִיר וְנִגְנֵנוּ, זֶה אוֹר שֶׁל אוֹת ט שֶׁל בְּרֵאשִׁית. חֹם הַיּוֹם שֶׁהִיא יוֹשֵׁב אֲבָרָהֶם פֶּתַח הָאֵהֶל, שֶׁהוּא פֶּתַח מְלֻמְטָה לְמַעְלָה, וְחֹם הַיּוֹם מַאִיר עַל אוֹתוֹ פֶּתַח וּמַאִיר מִשָּׁם.

שְׁנֵי אוֹר שְׁהוֹלֵף לְהִיּוֹת חֲשׂוֹף לְעַת פְּנוֹת עָרֵב. הַסוּד שֶׁל תְּפִלַּת יִצְחָק לְהַתְקִין דְּרָגָה זוֹ, שְׁכַתּוֹב (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשׂוּדָה לְפָנוֹת עָרֵב. הַסִּתְפָּלוֹת שֶׁל עָרֵב, וְחֲשׂוֹכִים כָּלֵם אֲצִלוֹ. בְּפָנוֹת הָעָרֵב הַזֶּה הַסִּתְפָּל יִעֲקֹב בְּאוֹתוֹ מִמְּנָה שֶׁל עֲשׂוֹ.

שְׂרִישֵׁי, אוֹר שְׁפּוֹלֵל שְׁנֵי אֵלוֹ, אוֹר שְׁמַאִיר בְּרִפּוּאָה, סוּד הַכְּתוּב בְּיַעֲקֹב (בראשית לב) וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ וְגו'. וְדָאֵי פְּשׁוּנְכָלֵל בְּאוֹתוֹ פְּנוֹת עָרֵב. מִכָּאן וְהִלָּאָה וְהוּא צֹלַע עַל יָרְכוֹ. זֶהוּ נִצַּח יִשְׂרָאֵל.

עַר יָרְכוֹ, יָרְכוֹ כְּתוּב וְלֹא יָרְכִיו, זֶה דְּרָגָה רְבִיעִית, שֶׁלֹּא הַתְּנַבֵּא אִישׁ מִשָּׁם עַד שֶׁבֵּא שְׁמוּאֵל, וְעֲלִיו כְּתוּב (שמואל א טו) וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל וְגו'. אֲזַ נִתְקַן שֶׁהִיא חֲלָשׁ כְּשֶׁהִסְתַּפֵּן יַעֲקֹב אֲבִינוּ עִם הַמְּמַנָּה שֶׁל עֲשׂוֹ.

וַיַּעַב בְּכַף יָרְכוֹ. כְּשֶׁבֵּא אֲצֵל יַעֲקֹב, לָקַח כַּח מְאוֹתוֹ פְּנוֹת עָרֵב בְּדִין הַקָּשָׁה. וַיַּעֲקֹב הָיָה נִכְלָל בּוֹ

וְלֹא אֶקְרִי אֶלָּא אֶחָד. לְאַחְזָאָה דְּאָף עַל גַּב דְּאִית בֵּיה דְּיוֹקְנֵין סְגִיִּין לָאו אִיהוּ אֶלָּא חַד. וְדָאֵי אִיהוּ אֶת דְּעֶלְאִין וְתַתְּאִין תְּלִיין בֵּיה. רֵאשִׁיתָא דְּאֶלֶף טְמִירוֹ דְּרִזָּא דְּמַחְשָׁבָה עֲלָאָה. וְהִיא אֶתְפֹּשְׁטוֹ דֵּהִיא רְקִיעַ עֲלָאָה כְּלָא סְתִים בֵּהִיא רִישָׁא. בְּגִין דְּכַד נְפִיק א' מֵהִיא רְקִיעַ בְּדִיוֹקְנָא דְּרִזָּא דְּרִישָׁא דְּמַחְשָׁבָה נְפָקָא. בֵּהִיא אֶמְצֵעִיתָא דְּאֶלֶף שִׁית דְּרָגִין כְּלִילָן בֵּיה רִזָּא דְּכִלְהוּ חַיּוֹת טְמִירִין עֲלָאִין (כ"א דְּסִלְקוֹ) (כ"א דְּתַלּוּיּוֹ) מְגוֹ מַחְשָׁבָה.

חַד נְהִירוֹ דְּנְהִיר וְאַתְגְּנִיז. דְּהָא נְהִירוֹ דְּאֶת (ט) דְּבְרֵאשִׁית (כ"א ב' דְּבְרֵאשִׁית). חוֹם הַיּוֹם דֵּהוּ אֲבָרָהֶם יְתִיב פֶּתַח הָאֵהֶל דְּאִיהִי פֶתַח מִתְּתָא לְעֵילָא. וְחוֹם הַיּוֹם נְהִיר עַל הִיא פֶתַח וְנִהְרָא מִתְּתָן.

הַתְּנַבֵּא נְהִירוֹ דְּאֲזִיל לְאַתְחַשְׁכָּא לְעַת פְּנוֹת עָרֵב. רִזָּא דְּצִלוֹתָא דְּיִצְחָק לְאַתְקַנָּא הִיא דְּרָגָא דְּכְתִיב, (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשׂוּדָה לְפָנוֹת עָרֵב. אֶסְתְּפִלוֹתָא דְּעָרֵב וְחֲשׂוֹכֵן כְּלָהוּ לְגַבִּיהָ. בֵּהִיא פְּנוֹת עָרֵב וְאַסְתְּפִל (נ"א אֶסְתְּפִל) יַעֲקֹב בֵּהִיא מְמַנָּא דְּעֲשׂוֹ. תְּלִיתָאָה נְהִירוֹ דְּכִלִּיל תְּרִין (דף כא ע"ב) אֶלִּין. נְהִירוֹ דְּנְהִיר בְּאַסְוֹתָא. רִזָּא דְּכְתִיב בְּיַעֲקֹב (בראשית לב) וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ וְגו'. וְדָאֵי כַּד אֶתְפָּלִיל בֵּהִיא פְּנוֹת עָרֵב. מִכָּאן וְהִלָּאָה וְהוּא צוֹלַע עַל יָרְכוֹ. דָּא אִיהוּ נִצַּח יִשְׂרָאֵל.

עַר יָרְכוֹ יָרְכוֹ כְּתִיב וְלֹא יָרְכִיו, דָּא דְּרָגָא רְבִיעֵאָה. דְּלָא אֶתְנַבֵּי בַר נֶשׁ מִתְּתָן עַד דְּאֶתָא שְׁמוּאֵל, וְעֲלִיהָ כְּתִיב, (שמואל א טו) וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל וְגו', כְּדִין אֶתְקַן דֵּהוּ חֲלָשָׁא מִכַּד אֶסְתַּפֵּן יַעֲקֹב אֲבִינוּ בְּמִמְנָא דְּעֲשׂוֹ.

וַיַּעַב בְּכַף יָרְכוֹ כַּד אֶתָא לְגַבִּי דְּיַעֲקֹב נִטְל

וְלֹא יָכַל לוֹ. וַיֵּרָא פִּי לֹא יָכַל לוֹ וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוֹ. לָקַח תְּקַף הַדִּין מִשָּׁם, בְּגַלְל שְׂיִרְךָ הוּא מַחוּץ לַגּוֹף. שְׂיִעֲקֹב הִיָּה גוֹף, וְגוּפוֹ הִיָּה כְּלוּל בְּסוּד שֶׁל שְׂתֵי דְרָגוֹת בְּסוּד שְׁנֵי אָדָם. כִּיּוֹן שֶׁלָּקַח תְּקַף מַחוּץ לַגּוֹף, מִיָּד - וַתִּקַּע כַּף יָרֵךְ יַעֲקֹב.

וְלֹא הִתְנַבֵּא אִישׁ מִשָּׁם עַד שֶׁבָּא שְׁמוּאֵל, וְעַל זֶה נִצַּח יִשְׂרָאֵל כְּתוּב בּוֹ, כִּי לֹא אָדָם הוּא. יְהוֹשֻׁעַ נִתְנַבֵּא מֵהוֹדוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, שְׁפָתוֹב (במדבר כז) וְנִתְּתָה מֵהוֹדֶךָ עָלָיו. הוֹד. וְזוֹ דְרָגָה חֲמִישִׁית. נִצַּח - יָרֵךְ שְׁמַאל שֶׁל יַעֲקֹב. וְלָכֵן כָּא דוֹד וְכָלֵל אוֹתוֹ בְּיַמִּין, שְׁפָתוֹב (תהלים טו) נְעֻמּוֹת בְּיַמִּינֶךָ נִצַּח. יַמִּינֶךָ לֹא כְּתוּב אֶלֶּא בְּיַמִּינֶךָ. מַה הַטַּעַם נִחְלָשָׁה יָרֵךְ יַעֲקֹב? בְּגַלְל שֶׁהִתְקַרַּב אֵלָיו צַד הַטְּמֵאָה וְלָקַח מִמֶּנּוּ כַח, וְהִתְעַכֵּב עַד שְׁמוּאֵל. וְעַל זֶה כָּא לְהַזְכִּיר שֶׁזָּהוּ יָרֵךְ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁפָתוֹב וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל. וְעַל זֶה כָּל דְּבָרָיו הָיוּ בְּדִין בְּרֵאשִׁית וְלִבְסוּף.

וְעוֹד, שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּלֵל אוֹתוֹ אַחַר כֵּךְ בְּהוֹד, מִתִּי? לְאַחַר שֶׁשִּׁמַּשׁ מְלָכִים. וְעַל זֶה הוּא שְׁקוּל כְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. מַה מֹּשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּשְׁנֵי צְדָדִים שְׁלֹמְעֵלָה - גַּם הוּא לְמַטָּה כְּמוֹ שְׂאוֹתָם שְׁנֵי הַצְּדָדִים, וּמִי הֵם? נִצַּח וְהוֹד, כְּמוֹ שֶׁמֹּשֶׁה וְאַהֲרֹן שְׁלֹמְעֵלָה. וְכָל הַדְּרָגוֹת אַחֲזוּזוֹת זוֹ בְּזוֹ, שְׁפָתוֹב (שם טז) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקוֹרְאֵי שְׁמוֹ. שְׁהָרִי שֶׁשָּׂה צְדָדִים נִכְלָלוּ וְאַחֲזוּזוֹת זוֹ בְּזוֹ.

כְּמוֹ שְׂאֵלָה אַחֲזוּזִים, מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּשְׁמוּאֵל - כֵּךְ גַּם אַחֲזוּזִים יַעֲקֹב מֹשֶׁה וְיוֹסֵף. יַעֲקֹב בְּעַל הַבַּיִת. מֵת יַעֲקֹב - נִטְלָה מֹשֶׁה אֶת הַבַּיִת, וְצָנָה אוֹתָהּ בְּחַיָּיו. יוֹסֵף

תְּקַפָּא מֵהֵוּא פְּנוֹת עָרַב בְּדִינָא תְּקִיפָא. וַיַּעֲקֹב הָוָה אֶתְּכַלִּיל בֵּיהּ וְלֹא יָכִיל לֵיהּ. וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכוֹל לוֹ וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוֹ. נִטְלָה תְּקַפָּא דְּדִינָא מִתַּמָּן. בְּגִין דְּיִרְכָא אִיהוּ לְבַר מַגּוּפָא. דְּיַעֲקֹב גּוּפָא הָוָה, וְגוּפֵיהּ הָוָה כְּלִיל בְּרִזָּא דְּתַרִּין דְּרָגִין בְּרִזָּא דְּאֶקְרִי אָדָם. כִּיּוֹן דְּנִטְלָה תְּקַפָּא לְבַר מַגּוּפָא, מִיָּד וַתִּקַּע כַּף יָרֵךְ יַעֲקֹב.

וְלֹא אִתְּנַבֵּי בַר נֶשׁ מִתַּמָּן עַד דְּאֵתָא שְׁמוּאֵל. וְעַל דָּא נִצַּח יִשְׂרָאֵל כְּתִיב בֵּיהּ פִּי לֹא אָדָם הוּא. יְהוֹשֻׁעַ אִתְּנַבֵּי מֵהוֹדוֹ שֶׁל מֹשֶׁה דְּכְתִיב (במדבר כז) וְנִתְּתָה מֵהוֹדֶךָ עָלָיו. הוֹד. וְדָא דְרָגָא חֲמִישִׁאָה. נִצַּח יִרְכָא שְׁמַאלָא דְּיַעֲקֹב. וּבְגִין כֵּךְ אֵתָא דוֹד וְכָלִיל לֵיהּ בְּיַמִּינָא דְּכְתִיב, (תהלים יו) נְעֻמּוֹת בְּיַמִּינֶךָ נִצַּח. יַמִּינֶךָ לֹא כְּתִיב אֶלֶּא בְּיַמִּינֶךָ. מָאִי טַעְמָא אִתְחַלֵּשׁ יִרְכָא דְּיַעֲקֹב, בְּגִין דְּאִתְקַרַּב בֵּיהּ סֵטֶר מְסַאָבָא וְנָקִיט תְּקַפָּא מִנִּיהּ וְאִתְעַכֵּב עַד שְׁמוּאֵל, וְעַל דָּא אֵתָא לְאַדְפְּרָא דְּדָא אִיהוּ יִרְכָא דְּיִשְׂרָאֵל דְּכְתִיב וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא כָּל מִלּוּי הָוּוּ בְּדִינָא בְּשִׁירוּתָא וּבְסוּפָא.

וְתוֹ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּלִיל לֵיהּ לְבַתָּר בְּהוֹד. אִימְתִי לְבַתָּר דְּמִשַּׁח מְלָכִין. וְעַל דָּא שְׁקִיל אִיהוּ כְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. מַה מֹּשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּתַרִּין סֵטְרִין דְּלְעִילָא, אִף הוּא לְתַתָּא כְּגוּוֹנָא דְּאֲנוּן תַּרִּין סֵטְרִי. וּמָאן אֲנוּן. נִצַּח וְהוֹד. כְּגוּוֹנָא דְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן דְּלְעִילָא. וְכִלְהוּ דְּרָגִין אַחֲזִדָן דָּא בְּדָא דְּכְתִיב, (תהלים טז) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקוֹרְאֵי שְׁמוֹ. דְּהָא שִׁית סֵטְרִין אִתְּכַלִּילוּ וְאַחֲזִדָן דָּא בְּדָא.

בְּמָה דְּאֵלִין אַחֲזִדָן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּשְׁמוּאֵל, אוֹף הָכִי אַחֲזִדָן (כ"א דָּא בְּדָא) יַעֲקֹב מֹשֶׁה וְיוֹסֵף. יַעֲקֹב מְאָרִיָּה דְּבֵיתָא. מִית יַעֲקֹב נִטְלָה מֹשֶׁה בֵּיתָא וּמִנֵּי לָהּ בְּחַיָּיו. יוֹסֵף עַל יְדֵי